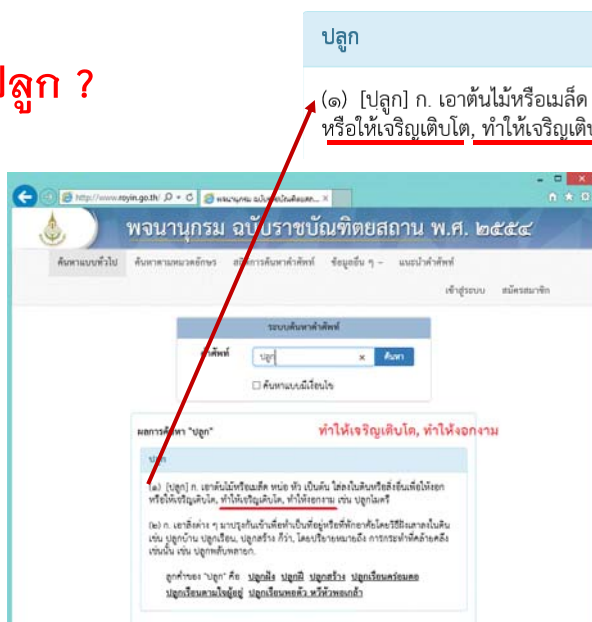

- (กฎ๑ ถือเป็นกฎหลัก) พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒
- (กฎ๒) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ (ออกตามกฎ๑) เรื่อง กำหนดให้ไม้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๕ (มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รวม.กระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของครม.)
- (กฎ๓) พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการส่งออกสินค้าไม้ป็นอกราชอาณาจักร (จึงไม่สามารถออกกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกโดยอาศัยอำนาจจากพ.ร.บ. ฉบับนี้)
- กรมป่าไม้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการส่งออก ตามการมอบอำนาจตามกฎ๑ (กระทำได้เท่าที่มอบอำนาจเท่านั้น)

กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก

- ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน ๒๕๖๐ และจะมีผลบังคับใช้ไปตลอดจนกว่าจะมีการยกเลิกตามกฎหมาย
- กรมป่าไม้มีระเบียบเกี่ยวกับการส่งออกเพียงอันเดียว ศึกษาเพียงระเบียบนี้ก็พอ คือ
- ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ เพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๒
- ข้อ ๓ ... บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน...
- ระเบียบนี้ กำหนดให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ออกหนังสือรับรอง ไม้ที่ **ปลูกขึ้น** ในที่ดินกรรมสิทธิ์ได้ (อ้างไม่มีหน้าที่หรือเป็นไม้ที่ไม่ต้องควบคุม แล้วไม่ไปตรวจรับรองไม่ได้ ผิดทั้งระเบียบนี้ และพ.ร.บ. อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

ปลูก ?

ไม่ในที่ดินกรรมสิทธิ์
ถ้าไม่ทำให้เจริญเติบโต
หรือ ไม่ทำให้งอกงาม
ไม้คงตายไปแล้ว
ดังนั้นอ้างว่าขึ้นเองโดยไม่ปลูกไม่ได้
เพราะจะปลูกโดยวิธีธรรมชาติ (นก, ลม)
หรือปลูกด้วยมนุษย์
ก็คือการปลูก (จะ **จุด** ขึ้นมาเองแบบ **เทพ** ไม่ได้)
จนท. มักอ้างข้อนี้แล้วไม่ทำงาน
สามารถถูกดำเนินคดีได้

(๑) ไม้หวงห้ามตามมาตรา ๓/ (ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์) หน้า ๒

ส่วนที่ ๒
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การทำไม้หวงห้าม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๑^{๑๒} ผู้ใดทำไม้ หรือเจาะ หรือสับ หรือเผา หรือทำอันตรายด้วยประการใด ๆ แก่ไม้หวงห้าม ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับสัมปทานตามความในพระราชบัญญัตินี้ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต

การอนุญาตนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว จะอนุญาตให้ผูกขาดโดยให้ผู้ได้รับอนุญาตเสียเงินค่าผูกขาดให้แก่รัฐบาลตามจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนดก็ได้

การอนุญาตโดยวิธีผูกขาดหรือให้สัมปทานสำหรับการทำไม้พื้นหรือไม้เถาไม่ว่าไม้โดยทางตรงหรือทางอ้อม ให้กระทำได้เฉพาะในเขตป่าที่ห่างไกลและกันดาร หรือเฉพาะการทำไม้ชนิดรกที่มีค่าหรือหายาก

การพิจารณาคำขออนุญาตผูกขาดหรือสัมปทานตามความในวรรคก่อนให้กระทำโดยคณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) ไม้หวงห้ามตามมาตรา ๓/ (ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์) หน้า ๓

- ไม้ประเภทนี้ได้แก่ ลัก ยาง ชิงชัน* กระพี้เขาควาย** และ พะยุง***
 - แต่ส่งออกได้ เฉพาะ ยาง หมายถึง ยางนา (ลัก และพะยุงห้ามส่งออกตามคำสั่งทางปกครอง ส่วนชิงชัน และกระพี้เขาควาย ยังไม่มีการขึ้นทะเบียนสวนป่า รอกฎกระทรวงฯ)
 - เอกสารที่ใช้สำหรับขอใบอนุญาตส่งออก คือ เอกสารแสดงที่ดินกรรมสิทธิ์แสดงความเป็นเจ้าของ ไม้ หรือเอกสารซื้อขาย หนังสืออนุญาตทำไม้ ตามมาตรา ๑๑ แห่งพ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔
- หมายเหตุ:

[ชิงชัน* กระชิก กระชิบ เกิดแดง อีเม้ง พะยุงเกลบ หมากพลูตักแตน *Dalbergia oliveri* Gamble]

[กระพี้เขาควาย** กระพี้ เกิดดำ เกิดเขาควาย อีเฒ่า *Dalbergia cultrata* Graham]

[พะยุง*** แดงจีน ชะยุง *Dalbergia cochinchinensis* Pierre]

ต่อไปขอเรียกสั้นๆ ว่า ไม้คสช.

(๒) ไม้หวงห้ามกลายเป็นไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม
เพราะได้รับการคุ้มครองตามพ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ (หน้า ๑)

มาตรา ๙/๑^๕ ไม้และของป่าที่ได้มาจากการทำสวนป่าตามพระราชบัญญัตินี้ย่อม
เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ทำสวนป่า และผู้ทำสวนป่ามีสิทธิในการทำไม้ แปรรูปไม้ และเก็บของป่าภายใต้
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙/๒^{๑๐} สัตว์ที่เกิดและดำรงอยู่โดยสภาพธรรมชาติในสวนป่าโดยไม่มีเจ้าของ
ถือเป็นสัตว์ป่าได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

มาตรา ๑๐^{๑๑} ในการทำไม้ที่ได้มาจากการทำสวนป่า ผู้ทำสวนป่าอาจตัดหรือโค่นไม้
แปรรูปไม้ คำไม้ มีไว้ในครอบครอง และนำไม้เคลื่อนที่ผ่านด่านป่าไม้ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

รวมถึง รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐
และกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ความจริงไม่กำหนดก็ได้
เพราะรัฐธรรมนูญศักดิ์สูงสุด)

(๒) ไม้หวงห้ามกลายเป็นไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม
เพราะได้รับการคุ้มครองตามพ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ (หน้า ๒)

มาตรา ๑๑ อย่าง
คนละ พ.ร.บ.

มาตรา ๑๑ ก่อนการตัดหรือโค่นไม้ที่ได้มาจากการทำสวนป่า ให้ผู้ทำสวนป่าแจ้ง
เป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อออกหนังสือรับรองการแจ้ง และเมื่อแจ้งแล้วให้ผู้ทำสวนป่า
ดำเนินการตัดหรือโค่นไม้ดังกล่าวได้

การแจ้งและการออกหนังสือรับรองการแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่
อธิบดีกำหนด ในการนี้ นายทะเบียนอาจกำหนดเงื่อนไขอื่นใดที่ผู้ทำสวนป่าต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการตัด
หรือโค่นไม้ การตี ดอก หรือประทับตราที่ไม้ไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๒ ในการตัดหรือโค่นไม้ ผู้ทำสวนป่าต้องเก็บรักษาหนังสือรับรองการแจ้ง
ไว้ที่สวนป่าเพื่อแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตลอดเวลาที่ทำการตัดหรือโค่นไม้

มาตรา ๑๓ ไม้ที่ขนานเคลื่อนที่ออกจากสวนป่า ต้องมีรอยตราตี ดอก หรือประทับ
หรือแสดงการเป็นเจ้าของ และในการนำเคลื่อนที่ ผู้ทำสวนป่าต้องมีหนังสือรับรองการแจ้งตลอดจน
บัญชีแสดงรายการไม้กำกับไปด้วยตลอดเวลาที่นำเคลื่อนที่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข
ที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๒) ไม้ที่มีใช้ไม้หวงห้าม

เพราะได้รับการคุ้มครองตามพ.ร.บ. สงวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ (หน้า ๒)

- ไม้ประเภทนี้ ได้แก่ ลัก ยาง ชิงชัน* กระพี้เขาควาย** และ พะยุง*** (เกิดเป็นทาสตายเป็นไท)
- แต่ส่งออกได้ เฉพาะ ยาง หมายถึง ยางนา (ลัก และพะยุงห้ามส่งออก ตามคำสั่งทางปกครอง ส่วน ชิงชัน และกระพี้เขาควาย ยังไม่มีการขึ้นทะเบียน)
- เอกสารที่ใช้สำหรับขอใบอนุญาตส่งออก คือ เอกสารแสดงที่ดินกรรมสิทธิ์แสดงความเป็นเจ้าของไม้ หรือเอกสารซื้อขาย หนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนสงวนป่า สป.๓ หนังสือแจ้งตัด สป.๑๓ และ สป.๑๕

หมายเหตุ:

[ชิงชัน* กระชิก กระชิบ เกิดแดง อีเม้ง พะยุงแกลบ หมากพลูตักแตน *Dalbergia oliveri* Gamble]

[กระพี้เขาควาย** กระพี้ เกิดดำ เกิดเขาควาย อีเฒ่า *Dalbergia cultrata* Graham]

[พะยุง*** แดงจีน ชะยุง *Dalbergia cochinchinensis* Pierre]

(๓) ไม้นอกประเภท (ไม้ไม้หวงห้าม)

มาตรา ๗ ไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เกิดแดง ไม้อีเม้ง ไม้พะยุงแกลบ ไม้กระพี้
ไม้แดงจีน ไม้ชะยุง ไม้จัก ไม้กระชิก ไม้กระชิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูตักแตน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เกิดดำ
ไม้อีเฒ่า และไม้เกิดเขาควาย ไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใดในราชอาณาจักร เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ไม้ชนิด
อื่นในป่าจะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา
การเพิ่มเติมหรือเพิกถอนชนิดไม้ หรือเปลี่ยนแปลงประเภทไม้หวงห้ามที่ได้มีพระ

ไม้ทุกชนิด นอกเขตป่า (ยกเว้น ลัก ยาง ชิงชัน เกิดแดง อีเม้ง พะยุงแกลบ กระพี้ แดงจีน ชะยุง
ชิก กระชิก กระชิบ พะยุง หมากพลูตักแตน กระพี้เขาควาย เกิดดำ อีเฒ่า และเกิดเขาควาย)
เช่น ประดู่ มะค่าโมง มะค่าแต้ แดง กฤษณา ยูคาลิปตัส และอื่น ๆ อีกมากมาย ที่อยู่นอกป่า
(เช่น ที่ดินที่ได้มาตามกฎหมายที่ดิน ที่กรรมสิทธิ์) เป็นไม้นอกประเภท (ไม่ใช่ไม้หวงห้าม)

(๔) ให้นำเข้า เป็นไม้นอกประเภทหวงห้าม

มาตรา ๗ ไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม้ง ไม้พะยุงกลบ ไม้กระพี้
ไม้แดงจีน ไม้ชะยูง ไม้จิก ไม้กระจิก ไม้กระจิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูดักดัน ไม้กระพี้เขาควาย ไม้เก็ดดำ
ไม้โอเฒ่า และไม้เก็ดเขาควาย ไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใดในราชอาณาจักร เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ไม้ชนิด
อื่นในป่าจะเป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา
การเพิ่มเติมหรือเพิกถอนชนิดไม้ หรือเปลี่ยนแปลงประเภทไม้หวงห้ามที่ได้มีพระ

ให้นำเข้า เป็นไม้ไม่ได้ขึ้นในราชอาณาจักร และไม่อยู่ในป่า ดังนั้น **ให้นำเข้าทุกชนิด** (ถ้าไม่ห้ามนำเข้า) เป็น
ไม้นอกประเภท (ไม่หวงห้าม)

ข้อสังเกต: **ไม้สักนำเข้าเป็นไม้นอกประเภท (ไม่ใช่ไม้หวงห้าม)** เพราะไม่ได้ขึ้นในราชอาณาจักร
และอีกอย่าง **ไม่ต้องขออนุญาตทำไม้** ตามมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔

สรุป ไม้ไม่หวงห้าม (๑)

๑) **ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์** ยกเว้น สัก ยาง พะยุง ชิงชันและกระพี้เขาควาย (ไม้คสข.)

แต่ถ้าขึ้นทะเบียนและปฏิบัติ ตามพ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และ ไม้สัก ยาง พะยุง ชิงชันและ
กระพี้เขาควายนั้น จะเป็น**ไม้นอกประเภท (มิใช่ไม้หวงห้าม)**

๒) **ให้นำเข้าทุกชนิด** ยกเว้น ไม้ที่ห้ามนำเข้าผ่าน เช่น พะยุง (พยง)

ดังนั้นการจะดูว่าตัวไม้ใด เป็นไม้หวงห้ามต้องดูองค์ประกอบของตามมาตราอื่นและกฎหมายอื่นด้วย เช่น

[ไม้สัก ในที่กรรมสิทธิ์ ถ้าไม่ขึ้นทะเบียนสวนป่า ตามพ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องขออนุญาต
ทำไม้ตามพ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ตัวไม้ที่ได้เป็น**ไม้หวงห้าม**]

แต่ถ้าไม้สักในที่กรรมสิทธิ์ ขึ้นทะเบียนและปฏิบัติ ตามพ.ร.บ.สวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม้สัก
นำเข้า ตัวไม้เป็น**ไม้ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้าม**

สรุป ไม้ไม่หวงห้าม (๒)

- กลุ่ม (๑) : ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ (ยกเว้นไม้สัก, ยาง และไม้ค.ส.ช.) ตามมาตรา ๓/ พ.ร.บ.ป่าไม้ ๒๕๔๔
- กลุ่ม (๒) : ไม้ที่มีไม้หวงห้าม ตามส่วนที่ ๔ พ.ร.บ.ป่าไม้ ๒๕๔๔
- กลุ่ม (๓) : ไม้ที่ขึ้นทะเบียนสวนป่า (เช่น ไม้สัก, ยาง)
- กลุ่ม (๔) : ไม้นำเข้าทุกชนิด (รวมทั้งไม้สัก และยาง)

ข้อสังเกต ไม้สัก, ยาง ถ้าพบในท้องตลาดในปัจจุบันไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นไม้หวงห้าม หรือไม้หวงห้าม

ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ และไม้นำเข้าเป็นทรัพย์สิน ได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ มิใช่ทรัพยากรของรัฐ

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก

ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะทำได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ตราขึ้นเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศ หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น **และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรม ภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของ** ตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายจากการเวนคืน โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ ผลกระทบต่อผู้ถูกเวนคืน รวมทั้งประโยชน์ที่ผู้ถูกเวนคืนอาจได้รับจากการเวนคืนนั้น

การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการที่บัญญัติไว้ในวรรคสาม เว้นแต่เป็นการเวนคืนเพื่อนำอสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนไปชดเชยให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ ที่ถูกเวนคืนตามกฎหมายบัญญัติ

กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลา การเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้ประโยชน์เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด หรืออสังหาริมทรัพย์เหลือจากการใช้ประโยชน์ และเจ้าของเดิมหรือทายาทประสงค์จะได้คืน ให้คืนแก่ เจ้าของเดิมหรือทายาท

ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ เป็นทรัพย์สินถ้าปลูก

ถ้าซื้อที่แล้วได้ไม้มาด้วยเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล

ไม้หวงห้ามในที่ดินกรรมสิทธิ์ก็เป็น

ทรัพย์สินของประชาชน เพียงแต่ว่าหาก

จะทำไมต้องขออนุญาตก่อน (มิได้ห้ามทำ)

ไม้นำเข้า เป็นการซื้อด้วยเงินประชาชน

ไม้ที่เป็นทรัพยากรของรัฐ

คือไม้ในป่า (ทั้งไม้หวงห้ามและไม้ที่มีไม้หวงห้าม)

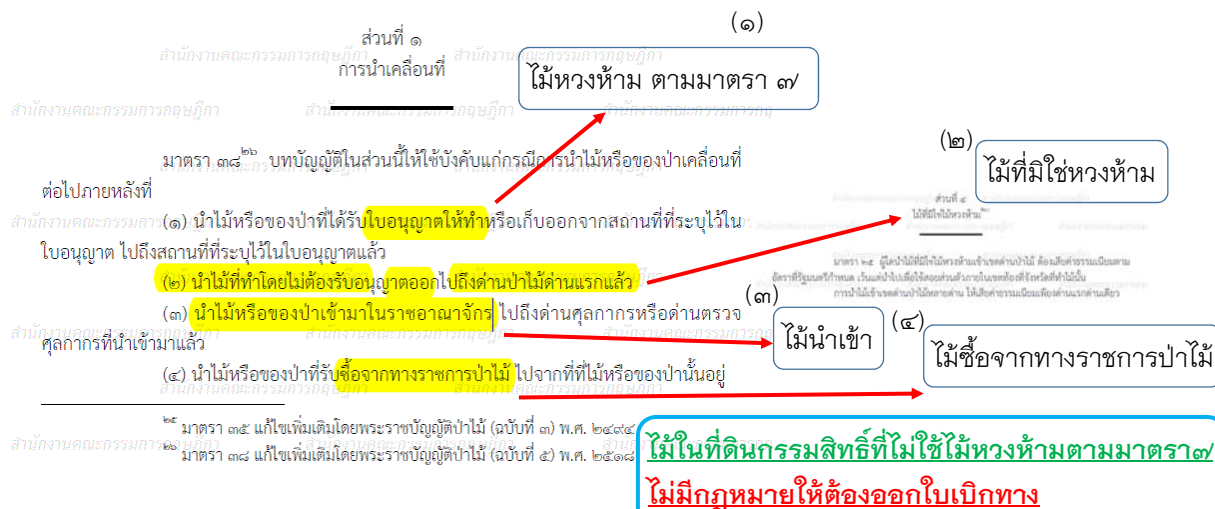
ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ มิใช่ทรัพยากรของรัฐ

พระราชบัญญัติ
ให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๑๕
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ทรงชำระใหม่
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๕๕ ส่วนควบของทรัพย์สิน หมายความว่า ส่วนซึ่งโดยสภาพแห่งทรัพย์สินหรือ
วิธีประเพณีแห่งท้องถิ่นเป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่ของทรัพย์สินนั้น และไม่อาจแยกจากกันได้
หากจะทำลาย ทำให้บุบสลาย หรือทำให้ทรัพย์สินนั้นเปลี่ยนแปลงรูปทรงหรือสภาพไป
เจ้าของทรัพย์สินย่อมมีกรรมสิทธิ์ในส่วนควบของทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๑๕๕ ไม้ยืนต้นเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่
ไม้ล้มลุกหรือธัญชาติอื่นจะเก็บเกี่ยวผลได้คราวหนึ่งหรือหลายคราวต่อปีไม่เป็น
ส่วนควบกับที่ดิน

ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้าม (๑) การนำเคลื่อนที่

ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้าม (๒)
การนำเคลื่อนที่

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐
หมวด ๓
สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

มาตรา ๒๕ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะ
ในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิ
และเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพ
เช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี
ของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ที่ไม่ใช่ไม้หวงห้ามตามมาตรา๗
ไม่มีกฎหมายให้ออกใบเบิกทาง
ดังนั้น ประชาชนสามารถนำเคลื่อนที่โดยไม่ต้องมีใบเบิกทาง

สรุปไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ ไม่นำเข้า ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของประชาชน

ชนิดไม้	แหล่งที่มา	ประเภทไม้	กรรมสิทธิ์	กฎหมาย ที่คุ้มครองสิทธิ
(๑) สัก, ยาง, ไม้ค.ส.ช.	ในที่นอกเขตป่า (พ.ร.บ.ป่าไม้)	ไม้หวงห้าม	ประชาชน	รัฐธรรมนูญ, กฎหมายแพ่ง
(๒) สัก, ยาง, ไม้ค.ส.ช. (ไม้อื่นในรายการไม้บังคับ ถ้าเข้าก็อยู่แถว๒ ถ้าไม้ก็แถว๓)	ในที่นอกเขตป่า (พ.ร.บ.สวนป่า)	ไม่ใช่ไม้หวงห้าม	ประชาชน	รัฐธรรมนูญ, กฎหมายแพ่ง, พ.ร.บ.สวนป่า
(๓) ไม้ทุกชนิด (ยกเว้น สัก, ยาง, ไม้ค.ส.ช.)	ในที่นอกเขตป่า (ไม่มี)	ไม่ใช่ไม้หวงห้าม	ประชาชน	รัฐธรรมนูญ, กฎหมายแพ่ง
(๔) ไม่นำเข้าทุกชนิด รวมทั้งสักและยาง (ยกเว้น ไม้ค.ส.ช.)	นอกประเทศ (พ.ร.บ.ป่าไม้)	ไม่ใช่ไม้หวงห้าม	ประชาชน	รัฐธรรมนูญ, กฎหมายแพ่ง

ไม้ที่เป็นทรัพย์สินของรัฐคือไม้ในป่า

- เช่น ไม้หวงห้าม และไม้ไม่หวงห้ามในป่า
- ส่วนไม้หวงห้ามนอกเขตป่า ได้แก่ ลัก, ยาง, ไม้ค.ส.ช. เป็นไม้กรรมสิทธิ์ของประชาชน เพียงแต่รัฐควบคุมให้ต้องขออนุญาตทำไม้ก่อนการทำไม้

ไม้ไม่หวงห้ามมีผลต่อการออก “หนังสือกำกับสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม”

○ เพราะ ไม้ไม่หวงห้ามไม่ใช่ไม้หวงห้าม

ความเสียหายต่อรัฐกรณีไม้หวงห้ามในที่ดินกรรมสิทธิ์ (๑)

- ไม้ลัก ยาง และไม้ค.ส.ช. ในที่ดินกรรมสิทธิ์ ตัวไม้เป็นกรรมสิทธิ์ของประชาชน ราคาไม้ตามราคาตลาดก็เป็นของประชาชน
- แต่กฎหมายบัญญัติให้ต้องขออนุญาตทำไม้ก่อนทำไม้ (ตามมาตรา ๑๑ แห่งพ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔)
- การขออนุญาตทำไม้ต้องเสียค่าภาคหลวงตาม มาตรา ๑๔
- ค่าภาคหลวง หมายความว่า เงินค่าธรรมเนียมซึ่งผู้ทำไม้หรือเก็บหาของป่าจะต้องเสียตามความใน พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ (เงินรายได้เข้ารัฐ)
- แต่สำหรับไม้ลัก ยาง และไม้ค.ส.ช. ในที่ดินกรรมสิทธิ์ พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ (แก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด ๒๑ มิ.ย. ๒๕๕๙) ไม่ต้องเสียค่าภาคหลวง
- สรุป การไม่ขออนุญาตทำไม้หวงห้ามในที่ดินกรรมสิทธิ์ไม่ได้ทำให้รัฐเสียหาย แต่ในทางกลับกันการที่รัฐเอาไม้ดังกล่าวไปเก็บรักษาด้วยเหตุผลใดก็ตาม หากเกิดความเสียหายรัฐอาจต้องชดเชยตามราคาไม้

ความเสียหายต่อรัฐกรณีไม้หวงห้ามในที่ดินกรรมสิทธิ์ (๒)

ส่วนที่ ๒
สำหรับไม้หวงห้าม

มาตรา ๑๓^{๕๕} ผู้ใดทำไม้ หรือเจาะ หรือสับ หรือเผา หรือใด ๆ แก่ไม้หวงห้าม ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับพระราชบัญญัติ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกระทรวงมหาดไทย

การอนุญาตนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตโดยให้ผู้ได้รับอนุญาตเสียเงินค่าผูกขาดให้ การอนุญาตโดยวิธีผูกขาดหรือโดยทางตรงหรือทางอ้อม ให้กระทำได้เฉพาะในที่มีคำหรือหยาก

การพิจารณาคำขออนุญาตผูกขาดโดยคณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

มาตรา ๑๔^{๕๕} ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องเสียค่าภาคหลวงตามที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องชำระค่าภาคหลวงล่วงหน้า ต้นหรือท่อนละสองบาท เมื่อรับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่ในท้องที่ใดที่คณะกรรมการจังหวัดได้ประกาศโดยรับอนุมัติจากรัฐมนตรีให้หลวงล่วงหน้าจากอัตราที่

มาตรา ๑๕^{๕๕} รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าภาคหลวงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับไม้หวงห้ามประเภท ก. เฉพาะไม้สัก หรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ให้กำหนดตามชนิด ขนาด และปริมาตรของไม้ ไม่เกินลูกบาศก์เมตรละสองร้อยบาท

(๒) สำหรับไม้หวงห้ามอื่น ให้กำหนดตามชนิดและปริมาตรของไม้ ไม่เกินลูกบาศก์เมตรละแปดสิบบาท

(๓) สำหรับไม้หวงห้ามที่ทำเป็นไม้พื้นหรือไม้แผ่น ให้กำหนดได้ไม่เกินลูกบาศก์เมตรละห้าบาท ถ้าได้ผืนเป็นแผ่นแล้ว อัตราค่าภาคหลวงให้เป็นสองเท่าของอัตราค่าภาคหลวงของไม้หวงห้ามที่ทำเป็นไม้พื้นหรือไม้แผ่น

(๔) สำหรับไม้หวงห้ามหรือถ่านที่มาจากไม้หวงห้ามที่นิยมซื้อขายกันตามมาตรฐานอื่นนอกจากเป็นลูกบาศก์เมตร จะกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแตกต่างจากที่บัญญัติไว้ใน (๑) (๒) หรือ (๓) ก็ได้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละสิบของราคากลางในราชอาณาจักร โดยเฉลี่ยจากราคาของไม้หวงห้ามหรือของถ่านที่มาจากไม้หวงห้าม แล้วแต่กรณี

ไม่ต้องสนใจ เพราะ หน้าถัดไป

ความเสียหายต่อรัฐกรณีไม้หวงห้ามในที่ดินกรรมสิทธิ์ (๓)

หน้า ๑๒
เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๓๖: ๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔

คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ ๓๑/๒๕๕๔
เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้

มาตรา ๑๔^{๕๕} ผู้รับอนุญาตทำไม้ต้องเสียค่าภาคหลวงตามที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องชำระค่าภาคหลวงล่วงหน้า ต้นหรือท่อนละสองบาท เมื่อรับใบอนุญาตจาก

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ระวัง และปราบปรามการลักลอบทำไม้หวงห้าม รวมทั้งการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับไม้หวงห้าม ซึ่งเป็นทรัพยากรป่าไม้ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๔ ตรี บทบัญญัติมาตรา ๑๔ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตทำไม้สัก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม้ง ไม้พะยุงกลาบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยุง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลุดักแตน ไม้กระพี้เขาคาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเม้ง และไม้เก็ดเขาคายที่ขึ้นอยู่ในที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน”

ข้อสังเกต (๑)

มาตรา ๗ ไม่ลัก ไม่แย่ง ไม่ชิงชัง ไม่เกิดแดง ไม่อื้อเม่ง ไม่พะยงแกลบ ไม่กระที่ ไม่แดงจัน ไม่ชะยง ไม่ซึก ไม่กระจิก ไม่กระซิบ ไม่พะยง ไม่หมากพลัดักแต่น ไม่กระที่เขาควาย ไม่เกิดคำ ไม่อื้อเผ่า และไม่เกิดเขาควาย ไม่ว่าจะขึ้นอยู่ที่ใดในราชอาณาจักร เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ไม้ชนิดอื่นในป่าจะให้เป็นไม้หวงห้ามประเภทใด ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

การเพิ่มเติมหรือเพิกถอนชนิดไม้ หรือเปลี่ยนแปลงประเภทไม้หวงห้ามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้แล้วก็ดี หรือจะกำหนดไม้ชนิดใดเป็นไม้หวงห้ามประเภทใดขึ้นในท้องที่ใด นอกจากท้องที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดตามความในมาตราก่อนแล้วนั้นก็ดี ให้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

หน้า ๙
เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก ราชกิจจานุเบกษา ๖ เมษายน ๒๕๖๐

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้
มาตรา ๒๔ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระหน่ำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐

ไม้คสช. นี้ ในที่กรรมสิทธิ์

เดิม นอกเขตป่าเป็นไม้ไม่หวงห้าม

ประชาชนจะทำอะไรก็ได้

มีไว้ครอบครองทั้งเป็นต้น เป็นแผ่น

เป็นสิ่งของเครื่องใช้ ได้อย่างเสรี

จากอดีต ๒๔๘๔ ถึง ๒๑ กค ๒๕๕๗

ก็ ๖๓ ปี มาแล้ว

อยู่ว่าวันหนึ่งอาจถูกกล่าวหา

จากเจ้าหน้าที่ ว่าผิด (เอาไปซ่อนก็ว่าพราง)

โดยไม่มีการสำรวจ/ลงทะเบียน

ว่ามีไว้ในครอบครองมาก่อนเท่าไร

ค่าชดเชยก็ไม่มี (งาช้างยังมีลงทะเบียน)

หรือว่ารัฐคิดว่าการมีครอบครองมาก่อน

ไม่เกี่ยว บังคับเฉพาะแต่ไม้ที่ขึ้นภายหลัง

๒๑ กค ๒๕๕๗ ซึ่งก็ถูกต้องเพราะ

ยังเคารพสิทธิประชาชนอยู่ตาม

ข้อสังเกต (๒)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ส่วนที่ ๒

การกวด การทำไม้หวงห้าม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๗ บทบัญญัติในส่วนนี้ มิให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) พนักงานเจ้าหน้าที่จัดกระทำไปเพื่อประโยชน์ในการบำรุงป่า การค้นคว้าหรือ

การทดลองในทางวิชาการ

(๒) ผู้เก็บหาเศษไม้ปลายไม้ตายแห้งที่ล้มขอนนอนโพ อันมีลักษณะเป็นไม้พินซึ่ง

มิใช่ไม้สักหรือไม้หวงห้ามประเภท ข. ไปสำหรับใช้สอยในบ้านเรือนแห่งตนหรือประกอบกิจของตน

กรณี ไม้พะยุง ไม่เข้าข้อยกเว้น

มาตรา ๑๘ เมื่อมีเหตุภัยพิบัติสาธารณะหรือมีเหตุจำเป็นที่เห็นสมควรช่วยเหลือราษฎรเป็นกรณีพิเศษ รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ผู้ใดเฉพาะรายทำไม้หวงห้ามแตกต่างจากข้อกำหนดในกฎกระทรวง หรือข้อกำหนดในการอนุญาตเป็นการชั่วคราวก็ได้

แก้ไขได้โดยรัฐมนตรีเท่านั้นนะ

กฎหมายหลักเกี่ยวกับการส่งออก (๑)

ประกาศกระทรวงพาณิชย์
เรื่อง กำหนดให้ไม้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกนอกราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๕๕

เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และเพื่อประโยชน์ของรัฐในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
สมควรปรับปรุงมาตรการส่งออกนอกราชอาณาจักรให้มีความชัดเจนและเหมาะสมกับสถานการณ์ส่งออก
ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออก
นอกและนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการ
จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๔ ประกอบกับมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๓
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

การอนุญาตส่งออกอยู่ภายใต้บทบัญญัติ
พ.ร.บ.การส่งออกนอกและการนำเข้า
ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่มีบทบัญญัติ
เกี่ยวกับเรื่องการส่งออก

กฎหมายหลักเกี่ยวกับการส่งออก (๒)

เมื่อ ๑๒๒ ตอนที่ ๕๐ ง
หน้า ๒๖
ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ เมษายน ๒๕๕๕
ระเบียบกระทรวงพาณิชย์
ว่าด้วยลักษณะ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งออกไม้แปรรูป
ออกนอกราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๕๕

กรมป่าไม้มาเกี่ยวข้องกับการส่งออก
เพราะระเบียบนี้

หนังสือรับรองจากกรมป่าไม้

๓.๓ ไม้ที่นำออกจากสวนป่า

อนุญาตให้ส่งออกตามปริมาณที่กำหนดในหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้หรือผู้ซึ่ง
กรมป่าไม้มอบหมาย โดยให้ยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร พร้อมแสดง
สำเนาบัญชีราคาสินค้าหรือใบเสนอราคาสินค้าล่วงหน้าหรือหลักฐานทางการค้าอื่นใดที่แสดงรายละเอียด
การซื้อขายสินค้าดังกล่าว และหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้หรือผู้ซึ่งกรมป่าไม้มอบหมาย ว่าเป็นไม้
ที่นำออกจากสวนป่าที่ปลูกขึ้นทั้งของรัฐและเอกชน

สำหรับการส่งออกไม้สักสวนป่า จะอนุญาตให้ส่งออกสู่สหกรณ์ป่าไม้ (อ.อ.ป.)

เป็นผู้ส่งออก

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศพิจารณาระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
สมคิด จาตุศรีพิทักษ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ระเบียบกรมป่าไม้ที่เกี่ยวกับการส่งออกสินค้าไม้

หน้า ๓
เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๕๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๘ เมษายน ๒๕๕๒

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองไม้ ผลักดันไม้ และถ่านไม้ เพื่อส่งออกป้อนราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๕๒

ตามที่กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การส่งออก ไม้ และไม้
ออกป้อนราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และประกาศกระทรวง
พาณิชย์ เรื่อง การส่งออกไม้เพื่อป้อนราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘
อีกทั้งได้มีระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งออกไม้และไม้แปรรูป
ออกป้อนราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกระทรวง
พาณิชย์ ว่าด้วยเอกสารหรือหลักฐานประกอบการขออนุญาตส่งออกไม้เพื่อป้อนราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยประกาศและระเบียบกระทรวงพาณิชย์
ฉบับดังกล่าวกำหนดให้ผู้ส่งออกต้องมีหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้ นั้น

ระเบียบกรมป่าไม้ฯ อาศัยอำนาจ

ตาม

กรมป่าไม้จึงเข้ามาเกี่ยวข้อง
กับการส่งออกได้

ระเบียบนี้ ออกมาเพื่อให้ กรมป่าไม้ มีการบริหารบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ (๑)

เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ส่งออก จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) และอาศัย
อำนาจตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และ
วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ อธิบดีกรมป่าไม้จึงกำหนดระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองไม้ ผลักดันไม้
และถ่านไม้ เพื่อส่งออกป้อนราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมป่าไม้ดังต่อไปนี้

(๑) ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองผลักดันไม้ พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒) ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองผลักดันไม้ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓) ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการออกหนังสือรับรองไม้ส่วนป่าที่ปลูกขึ้นทั้งของรัฐ และ
เอกชนเพื่อส่งออกป้อนราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๐

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่น ในส่วนที่มีขัดแย้งกันแล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือ
แย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖

มาตรา ๗ และมาตรา ๓๕

แห่ง พ.ร.ก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์
และวิธีการบริหารกิจการบ้าน
เมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

อะไรที่ขัดแย้งกับระเบียบนี้
ให้ใช้ระเบียบนี้แทน
(ไม่จำเป็นต้องไปดูระเบียบ
ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นอีก)

ระเบียบนี้ ออกมาเพื่อให้กรมป่าไม้ มีการบริหารบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ (๒)

มาตรา ๖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อประโยชน์พหุหมาย ดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

หมวด ๒

การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

มาตรา ๗ การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน หมายถึง การปฏิบัติราชการ
ที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบและปลอดภัยของ
สังคมส่วนรวม ตลอดจนประโยชน์สูงสุดของประเทศ

ระเบียบนี้ ออกมาเพื่อให้กรมป่าไม้ มีการบริหารบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ (๓)

นอกจากนี้ ระเบียบยังสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันอีกด้วย

มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค
ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐ
ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ
และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนา
เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว
ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไป
ตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการ
โดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนกรแต่งตั้งหรือการพิจารณา
ความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เมื่อก่อนเป็นเพียง พ.ร.ก. เดี่ยวนี้เป็นรัฐธรรมนูญ

ระเบียบนี้ ออกมาเพื่อให้ **กรมป่าไม้** มีการบริหารบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ (๔)

มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นการกะแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่กำหนดหลักเกณฑ์ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และเพื่อกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

ระเบียบนี้ กำหนดหลักเกณฑ์ และระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ใน

กฎหมายชัดเจนตาม **รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐**

(หน้า ๑)

และตามพ.ร.บ. **อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘**

มาตรา ๗ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การกระทำใดจะต้องได้รับอนุญาต ผู้อนุญาตจะต้องจัดทำ คู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ

หน้า ๓

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๔ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ และจะกำหนดให้ยื่นคำขอผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองก็ได้ คู่มือสำหรับประชาชนตามวรรคหนึ่งให้ปิดประกาศไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเมื่อประชาชนประสงค์จะได้สำเนาคู่มือดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดสำเนาให้ โดยจะคิดค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณีก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้ระบุค่าใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนด้วย

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตรวจสอบขั้นตอนและระยะเวลาในการ

ระเบียบนี้ กำหนดหลักเกณฑ์ และระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ใน
 กฎหมายชัดเจนตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ (หน้า ๒)
 และตามพ.ร.บ. **อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ** พ.ศ. ๒๕๕๘

หน้า ๗

เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๔ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

(๖) เสนอแนะในการพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอน ระยะเวลา เกี่ยวกับการอนุญาตต่าง ๆ รวมถึงข้อเสนอในการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการอนุญาตเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้น

มาตรา ๑๗ ให้ผู้อนุญาตจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

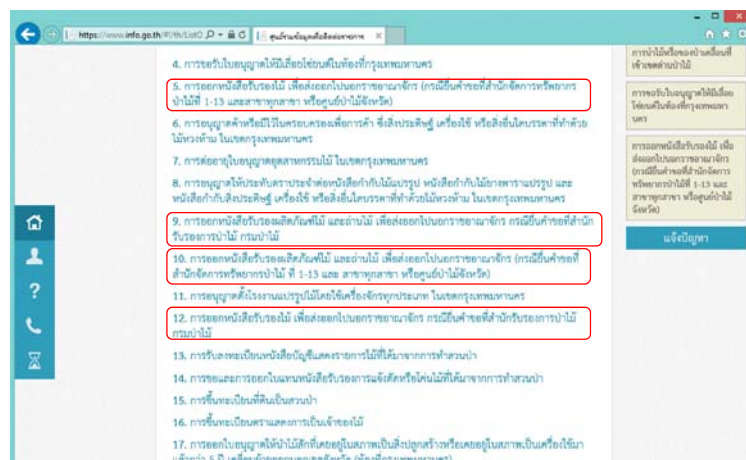
มาตรา ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบนี้ กำหนดหลักเกณฑ์ และระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ใน
 กฎหมายชัดเจนตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ (หน้า ๓)
 และตามพ.ร.บ. **อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ** พ.ศ. ๒๕๕๘

พ.ร.บ. อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๘ มีโทษทางอาญาสำหรับเจ้าหน้าที่ (หน้า ๑)

มาตรา ๘ ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอจะต้องตรวจสอบคำขอ และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอให้ถูกต้องครบถ้วน หากเห็นว่าคำขอไม่ถูกต้องหรือ ยังขาดเอกสารหรือหลักฐานใดให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบทันที ถ้าเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ ในขณะนั้น ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ถ้าเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ในขณะนั้นให้บันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐาน ที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมไว้ ในบันทึกดังกล่าวด้วยและให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามไว้ในบันทึกนั้น

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มอบสำเนาบันทึกตามวรรคหนึ่งให้ผู้ยื่นคำขอไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอได้จัดทำคำขอถูกต้องและแนบเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วนตามที่ระบุ ในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ แล้ว หรือได้แก้ไขหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมครบถ้วน ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำหรือตามที่ปรากฏในบันทึกตามวรรคหนึ่งแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียก เอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมอื่นได้อีกไม่ได้ และจะปฏิเสธการพิจารณาคำขอนั้นโดยอาศัยเหตุแห่ง ความไม่สมบูรณ์ของคำขอหรือความไม่ครบถ้วนของเอกสารหรือหลักฐานไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความไม่สมบูรณ์ หรือความไม่ครบถ้วนนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเป็นผลให้ไม่อาจอนุญาตได้ ในกรณีนี้ให้ผู้บังคับการสั่งการตามที่เห็นสมควร และให้ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีกับพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า

และให้ดำเนินการวินัยหรือดำเนินคดีกับ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า

พ.ร.บ. อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๘ มีโทษทางอาญาสำหรับเจ้าหน้าที่ (หน้า ๒)

มาตรา ๑๐ ผู้อนุญาตต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือ สำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ

เมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ แล้ว หากผู้อนุญาต ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุกเจ็ดวันจนกว่า จะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมทั้งส่งสำเนาการแจ้งดังกล่าวให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบทุกครั้ง

ในกรณีที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเห็นว่าความล่าช้านั้นเกินสมควรแก่เหตุหรือเกิดจาก การขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของผู้อนุญาต ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งเสนอแนะให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติ ราชการของหน่วยงานนั้น

ในกรณีไม่แจ้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือว่าผู้อนุญาตกระทำการหรือละเว้นกระทำการ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เว้นแต่จะเป็นเพราะเหตุสุดวิสัย

ให้ถือว่าผู้อนุญาตการกระทำ การหรือละเว้นกระทำการ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ ผู้อื่น

พ.ร.บ. อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๘ มีโทษทางอาญาสำหรับเจ้าหน้าที่ (หน้า ๓)

มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๖๐]

สรุป

- หากประชาชน ยื่นคำขอหนังสือรับรองไม่ ผลิตรายชื่อไม่ และอ่านไม่ถูกต้อง
- เจ้าหน้าที่ไม่มีสิทธิปฏิเสธ
- มิฉะนั้นอาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย

การรับรองไม้ (ไม้และไม้แปรรูป ซึ่งโดยสภาพเป็นไม้ที่เหมาะสมที่จะแปรรูปเป็นอย่างอื่น) ตามระเบียบฯ บังคับให้ต้องขอ

- หลักในการออกหนังสือรับรองไม้ตามระเบียบฯ มีหลักแค่เป็น

ไม้ที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น

- เช่น ถ้ายังไม่ตัดก็ใช้บันทึกตรวจสอบของเจ้าหน้าที่แน่นอนที่สุด ถ้าตัดแล้ว ใช้เอกสารของทางราชการที่ดูแลพื้นที่อยู่ ว่าเป็นไม้ในที่กรรมสิทธิ์นั้นจริง ถ้าไม่เชื่ออาจขอไปดูต่อ แต่อย่าให้นานจนผู้ขอเสียหาย

ข้อ 4 ข้างเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพร้อมนี้ คือ

- ☐ 4.1 สำเนาใบส่งสินค้า (INVOICE)
- ☐ 4.2 ภาพถ่ายสินค้าไม้
- ☐ 4.3 สำเนาคำขอประจำตัวผู้ขอ
- ☐ 4.4 หนังสือมอบอำนาจ (กรณีรับมอบอำนาจมาดำเนินการแทน)
- ☐ 4.5 กรณีเป็นนิติบุคคล ให้แนบสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคล
- ☐ 4.6 กรณี ไม่ตามข้อ 2.1 และ 2.2
 - ☐ เอกสารที่รับรองจากทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี
- กรณี ไม่ตามข้อ 2.3 และ 2.4
 - ☐ เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินของรัฐ
 - ☐ เอกสารที่แสดงการได้มาของไม้ ในกรณีเป็นไม้ชนิดเดียวกับไม้หวงห้าม

ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

อย่าลืม ไม้สัก ไม้คสข. ส่งออกไม่ได้
ไม้อื่นทุกชนิดส่งออกได้ (เช่น ประดู่)

การรับรองผลิตภัณฑ์ไม้ (ที่เหมาะสมจะแปรรูปเป็นอย่างอื่น ไม่เข้าข่ายยกเว้น) ตามระเบียบฯ (บังคับให้ต้องขอ)

- ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ไม้ที่มีรูปร่างใกล้เคียงกับไม้แปรรูป อาจเกิดความสับสนในการกำหนดอัตราพิกัดภาษีศุลกากร (HS code) ซึ่งแต่ละพิกัดกำหนดอัตราภาษีส่งออกแตกต่างกัน เป็นหน้าที่ของผู้ขอจะไปแจ้งขอส่งออกในพิกัดใด

- แต่หลักในการออกหนังสือรับรองผลิตภัณฑ์ไม้ตามระเบียบฯ มีหลักแค่เป็นผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น

ข้อ 5. ข้างเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพร้อมนี้ คือ

- ☐ 5.1 ตัวอย่างหรือภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ไม้
- ☐ 5.2 สำเนาใบส่งสินค้า (INVOICE)
- ☐ 5.3 สำเนาคำขอประจำตัวผู้ขอ
- ☐ 5.4 หนังสือมอบอำนาจ (กรณีรับมอบอำนาจมาดำเนินการแทน)
- ☐ 5.5 กรณีเป็นนิติบุคคล ให้แนบสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคล
- ☐ 5.6 ☐ กรณีไม่ตามข้อ 3.1 ให้แนบเอกสารการได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ไม้ โดยถูกต้องตามกฎหมาย
- ☐ กรณีไม่ตามข้อ 3.2 ให้ใช้ใบเบิกทางของกรมป่าไม้ หรือเอกสารอื่นใดที่แสดงถึงการได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ไม้โดยถูกต้องตามกฎหมาย

ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ไม้โดยถูกต้องตามกฎหมาย

บังคับให้ต้องขอหนังสือรับรองและต้องไปขออนุญาตส่งออกกับกรมการค้าต่างประเทศ ส่วนจะเข้าพิกัดใดเป็นเรื่องของผู้ขอและจนท.กรมการค้าต่างประเทศเป็นผู้พิจารณา (มีใช้หน้าที่เราเพราะเราไม่มีความรู้เรื่อง HS code หรือมีใครรู้)

การรับรองผลิตภัณฑ์ไม้ (ที่ไม่เหมาะจะแปรรูปเป็นอย่างอื่น เข้าชื่อยกเว้น) ตามระเบียบฯ (ไม่บังคับ สมัครใจ)

- ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ไม้ที่มีรูปร่างเข้า
อัตราพิกัดภาษีศุลกากร (HS code)
ชัดเจนไม่ต้องถาม
 - หลักในการออกหนังสือรับรอง
ผลิตภัณฑ์ไม้ตามระเบียบฯ มี
หลักแค่เป็นผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้มา
โดยถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น
- ข้อ 5. ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพร้อมนี้ คือ
- ☐ 5.1 ตัวอย่างหรือภาพถ่ายผลิตภัณฑ์ไม้
 - ☐ 5.2 สำเนาใบสั่งสินค้า (INVOICE)
 - ☐ 5.3 สำเนาบัตรประจำตัวผู้ขอ
 - ☐ 5.4 หนังสือมอบอำนาจ (กรณีรับมอบอำนาจมาดำเนินการแทน)
 - ☐ 5.5 กรณีเป็นนิติบุคคล ให้แนบสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคล
 - ☐ 5.6 ☐ กรณีไม่ตามข้อ 3.1 ให้แนบเอกสารได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ไม้ โดยถูกต้องตามกฎหมาย
 - ☐ กรณีไม่ตามข้อ 3.2 ให้ใช้ใบเบิกทางของกรมป่าไม้ หรือเอกสารอื่นใดที่แสดงถึงการ ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ไม้โดยถูกต้องตามกฎหมาย

ไม่บังคับสมัครใจ อำนาจความสะดวกในการค้า หากประเทศปลายทางต้องการ
ไม่ใช้ในการขออนุญาตส่งออก

การรับรองถ่านไม้ ตามระเบียบฯ

- การรับรองถ่านไม้
 - ❖ ถ้าเป็นถ่านนำเข้ามาส่วนใหญ่ จะนำ
ใบเบิกทางไปขออนุญาตส่งออก
โดยตรงกับกรมการค้าต่างประเทศ
 - ❖ ถ้าเป็นปลูกทำจากไม้ปลูก ซึ่งมีใช้
ไม้หวงห้าม ก็จะใช้เอกสารจาก
หน่วยงานทางปกครอง ที่ดูแล
ท้องที่นั้นเป็นผู้ตรวจสอบให้
- ข้อ 3. ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพร้อมนี้ คือ
- ☐ 3.1 สำเนาใบสั่งสินค้า (INVOICE)
 - ☐ 3.2 สำเนาบัตรประจำตัวผู้ขอ
 - ☐ 3.3 หนังสือมอบอำนาจ (กรณีรับมอบอำนาจมาดำเนินการแทน)
 - ☐ 3.4 กรณีเป็นนิติบุคคล ให้แนบสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคล
 - ☐ 3.5 ตัวอย่างหรือภาพถ่ายถ่านไม้
 - ☐ 3.6 เฉพาะกรณี 1.1 ให้แนบเอกสารแสดงที่มาของถ่านไม้ ดังนี้
 - ☐ 3.6.1 นำเข้า ให้แนบเอกสารใบเบิกทางของกรมป่าไม้
 - ☐ 3.6.2 ผลิตในประเทศ ให้แนบเอกสารที่ไม่ขึ้นอยู่ ดังนี้
 - ☐ เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือ
 - ☐ เอกสารแสดงสิทธิครอบครองที่ดินของรัฐ โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือ
 - ☐ เอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

ถ่าน

(๗) “ของป่า” หมายความว่า บรรดาของที่เกิดขึ้นในป่าตามธรรมชาติ คือ ไม้ รวมทั้งส่วนต่าง ๆ ของไม้ ถ่านไม้ น้ำมัน ยางไม้ ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่เกิดจากไม้

ข. พืชต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่เกิดจากพืชนั้น
ค. รังนก ครั่ง รวงผึ้ง น้ำผึ้ง ขี้ผึ้ง และมูลค้างคาว
ง. หินที่ไม่ใช่แร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
และหมายความรวมถึงถ่านไม้ที่บุคคลทำขึ้นด้วย

ถ่าน ที่บุคคลทำขึ้นนอกป่า ไม่ใช่ของป่า แต่เรียกว่า “ของนอกป่า”

ส่วนที่ ๕
ของป่าหวงห้าม
มาตรา ๒๗ ของป่าอย่างใดในท้องที่ใดจะให้ป็นของป่าหวงห้าม ให้กำหนดโดยพระ
ราชกฤษฎีกา

ถ่าน

พระราชกฤษฎีกา
กำหนดของป่าหวงห้าม
พ.ศ. ๒๕๓๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐
เป็นที่ ๔๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ยืนยันไม่รวมนอกป่า

ของป่าบางชนิดในป่า

ถ่านนอกป่าไม่ใช่ นำเข้าก็ไม่ใช่ของป่าหวงห้าม

มาตรา ๔ ให้ของป่าบางชนิดในป่า ในท้องที่ทุกจังหวัดที่ราชอาณาจักรตามที่ระบุไว้ใน
บัญชีท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ เป็นของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พิชัย รัตตกุล
รองนายกรัฐมนตรี

๔.	ขึ้นไม้กฤษณา และกฤษณา
๕.	ขึ้นไม้จันทน์หอม
๖.	ฝาง จ้าย (Caesalpinia sappan Linn.)
๗.	ถ่านไม้ทุกชนิด
๘.	น้ำมันยาง

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๕ ผู้ใดเก็บหาของป่าหวงห้ามหรือทำอันตรายด้วยประการใด ๆ แก่ของป่าหวงห้ามในป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องเสียค่าภาคหลวง กับทั้งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต

ส่วนที่ ๑

การนำเคลื่อนที่

ของป่าที่ต้องขออนุญาต
ต้องเป็นของป่าหวงห้าม

มาตรา ๓๘ บทบัญญัติในส่วนนี้ให้ใช้บังคับแก่กรณีการนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ต่อไปภายหลังที่

(๑) นำไม้หรือของป่าที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำหรือเก็บออกจากสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ไปถึงสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตแล้ว

(๒) นำไม้ที่ทำโดยไม่ต้องรับอนุญาตออกไปถึงด้านป่าไม้ด้านแรกแล้ว

(๓) นำไม้หรือของป่าเข้ามาในราชอาณาจักร ไปถึงด่านศุลกากรหรือด่านตรวจศุลกากรที่นำเข้ามาแล้ว

(๔) นำไม้หรือของป่าที่รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ ไปจากที่ที่ไม่มีหรือของป่านั้นอยู่

ของป่านำเข้า ไม่ใช่ของป่าหวงห้าม ไม่เกี่ยว

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดค้าหรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งของป่าหวงห้ามเกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและในการอนุญาต

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่การนำของป่าหวงห้ามเคลื่อนที่โดยมีใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไปด้วย

การเผาเพื่อเอาถ่าน เป็นการแปรรูปไม้

(๓) “แปรรูป” หมายความว่า การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ คือ

ก. เลื่อย ผ่า ฉาก ขุด หรือกระทำด้วยประการอื่นใดแก่ไม้ให้เปลี่ยนรูปหรือขนาดไปจากเดิม นอกจากการลอกเปลือกหรือตัดแต่งอันจำเป็นแก่การชักลาก

ข. เผา อบ บด หรือกระทำด้วยประการอื่นใดแก่ไม้ให้เปลี่ยนแปรสภาพไปจากเดิม เพื่อเอารังหรือผลพลอยได้จากมัน

ไม่พบการตั้งเตาถ่าน (แปรรูปไม้เป็นถ่าน)
บัญญัติในพ.ร.บ.นี้ (มีแต่เก็บหา)

หมวด ๔

การควบคุมการแปรรูปไม้

มาตรา ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๐, ๕๑, ๕๒, ๕๓, ๕๓ทวิ, ๕๓ตรี และ ๕๓จัตวา

ไม่ปรากฏเรื่องการเผาถ่าน (แปรรูปไม้เป็นถ่าน)

มาตรา ๕๔ ในการดำเนินการทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้ามโดยการให้สัมปทาน การอนุญาตให้ผูกขาด หรือการอนุญาตทำไม้หวงห้ามเพื่อการค้าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าที่ได้เตรียมการกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ หรือที่ได้กำหนดโครงการทำไม้หรือเก็บหาของป่าไว้แล้ว หรือการอนุญาตตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๕๔ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนด

(๑) ให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาต ทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าตามคำสั่งและวิธีการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด หรือ

(๒) ให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน

ในกรณีตาม (๒) ให้คิดค่าใช้จ่ายได้ไม่เกินหกเท่าของค่าภาคหลวง หรือตามอัตราพื้นที่ป่าที่ได้รับสัมปทานหรือรับอนุญาต ไม่เกินร้อยละหนึ่งพันสองร้อยบาท ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร

เหตุผลว่าทำไม? การตรวจเอกสารเกี่ยวกับ
กฎ ระเบียบในส่วนของการ
การแปรรูปไม้ การตั้งโรงงาน โรงค้า **ต้องระวัง**
ในการรับรองสินค้าไม้เพื่อการส่งออก

นายธาดา สุวรรณวิมล
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
ส่วนการรับรองไม้

ทำไม**ต้องระวัง**

รัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติอำนวยการความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

กำหนดความผิดของเจ้าหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก ราชกิจจานุเบกษา ๖ เมษายน ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
ตราไว้ ณ วันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

หมวด ๓

สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

มาตรา ๒๕ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะ
ในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิ
และเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพ
เช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี
ของประชาชน และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

หน้า ๘

เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๖ เมษายน ๒๕๖๐

สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีกฎหมายหรือนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถ
ใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญา
ของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

หน้า ๓
เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๔๐ ก
ราชกิจจานุเบกษา
๖ เมษายน ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ตราไว้ ณ วันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ไม่มีกฎหมายห้ามประกอบอาชีพเกี่ยวกับการส่งออกสินค้าไม้
พ.ร.บ.ป่าไม้ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งออก
ดังนั้น การมีกฎหมายรอง เช่น กฎกระทรวง ระเบียบต่างๆ
คำสั่ง หนังสือ จะออกมาเกินกว่าขอบเขตของ
กฎหมายแม่บทไม่ได้
(นอกจากมีการมอบอำนาจจากกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง)

มาตรา ๔๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
ที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกัน
หรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพื่อยุติการที่จำเป็น
หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น

การตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพตามวรรคสอง ต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ
หรือกีดกันการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา

หน้า ๓
เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๔๐ ก
ราชกิจจานุเบกษา
๖ เมษายน ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ตราไว้ ณ วันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ไม่มีกฎหมายห้ามประกอบอาชีพเกี่ยวกับการส่งออกสินค้าไม้
พ.ร.บ.ป่าไม้ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการส่งออก
ดังนั้น การมีกฎหมายรอง เช่น กฎกระทรวง ระเบียบต่างๆ
คำสั่ง หนังสือ จะออกมาเกินกว่าขอบเขตของ
กฎหมายแม่บทไม่ได้
(นอกจากมีการมอบอำนาจจากกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง)

มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ
ตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว

(๓) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ
พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

หน้า ๓
ราชกิจจานุเบกษา ๖ เมษายน ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
ตราไว้ ณ วันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

หมวด ๖
แนวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา ๖๔ บทบัญญัติในหมวดนี้เป็นแนวทางให้รัฐดำเนินการตรากฎหมายและกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน

มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย

ยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

แนวนโยบายแห่งรัฐ
กำหนดในรัฐธรรมนูญ
แล้วออกเป็นยุทธศาสตร์ชาติ

มาตรา ๗๕ รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ

รัฐต้องไม่ประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาสถิติการณ์ส่วนรวม การจัดให้มีสาธารณูปโภคหรือการจัดทำบริการสาธารณะ

ส่งออกไม้สัก ได้เฉพาะอป. รวมทั้งไม่นำเข้าส่งออกไม้ได้ รัฐพึงแก้ไข ไม่งดขัดรัฐธรรมนูญ

หน้า ๓
ราชกิจจานุเบกษา ๖ เมษายน ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
ตราไว้ ณ วันที่ ๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เหมาะสม เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และเพื่อกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

หมวด ๔ การควบคุมการแปรรูปไม้

การควบคุมการแปรรูปไม้

มาตรา ๔๘ ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้ ห้ามมิให้ผู้ใดแปรรูปไม้ ตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป ไม้สีก ไม้ยาง ไม้ชิงชัน ไม้เก็ดแดง ไม้โอเม้ง ไม้พะยุงกลบ ไม้กระพี้ ไม้แดงจีน ไม้ชะยูง ไม้ซิก ไม้กระซิก ไม้กระซิบ ไม้พะยุง ไม้หมากพลูดักแตน ไม้กระพี้เขาคาย ไม้เก็ดดำ ไม้โอเม้ง และไม้เก็ดเขาคาย แปรรูป ไม่ว่าจำนวนเท่าใดไว้ในครอบครอง หรือมิใช่แปรรูปชนิดอื่นเป็นจำนวนเกิน ๐.๒๐ ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงและการอนุญาต

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคหนึ่ง ไม่ซุงหรือไม้ท่อนที่จมอยู่ในแม่น้ำลำคลอง ในรัศมีห้าสิบเมตรของบริเวณที่ทำการแปรรูปไม้ และไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ให้สันนิษฐานว่าเป็นไม้ที่อยู่ในความครอบครองของผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ที่มีโรงงานอยู่ในบริเวณนั้น

ความในวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงการกระทำไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรด้วย

ไม้ไม่หวงห้าม

ห้ามมิให้

- ผู้ใดแปรรูปไม้
- ตั้งโรงงานแปรรูปไม้
- ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป
- มีไม้สีก ยาง คสช. (ไม้หวงห้าม) แปรรูป (ไม่ว่าจำนวนเท่าใดไว้ในครอบครอง)
- มีไม้แปรรูปชนิดอื่น (ไม้หวงห้าม+ไม้ไม่หวงห้าม) (จำนวนเกิน ๐.๒๐ ลบ.ม. ไว้ในครอบครอง) โดยมีได้รับอนุญาต

สรุป มาตรา ๔๘

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	การขออนุญาต
ผู้ใดแปรรูปไม้	การค้า/มิใช่เพื่อการค้า	ต้องขอ
ตั้งโรงงานแปรรูปไม้	การค้า	ต้องขอ
ตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป	การค้า	ต้องขอ
มีไม้สีก ยาง คสช. (ไม้หวงห้าม) แปรรูป ไม่ว่าจำนวนเท่าใด	การค้า/มิใช่เพื่อการค้า	ต้องขอ
มีไม้แปรรูปชนิดอื่น (ไม้หวงห้าม+ไม้ไม่หวงห้าม) จำนวนเกิน ๐.๒๐ ลบ.ม. ไว้ในครอบครอง	การค้า/มิใช่เพื่อการค้า	ต้องขอ

หมวด ๔
การควบคุมการแปรรูปไม้
การกระเจิง

มิให้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๐ บพัญญัติแห่งมาตรา ๔๘ มิให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำเพียงเลื่อย ตัด ลิด ขุด หรือฉีกข้อมไม้ เพื่อทำเป็นซุงท่อน ไม่เหลื่อม โกลน มาดเรือโกลน เสาดาก หรือหมอนรถ หรือเพื่อทำไม้พิน หรือทำไม้เฝาด่าน หรือเสื่อผ่าเพียง เพื่อความจำเป็นในการชักลาก ในเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำไม้ให้กระทำการนั้น ๆ ได้ และผู้รับอนุญาตได้กระทำการนั้น ๆ ก่อนนำไม้เคลื่อนที่จากบริเวณตอไม้

(๒) การแปรรูปไม้ที่แปรรูปมาแล้วจากไม้ซุงหรือไม้ท่อน ที่มีใช้เพื่อการค้า

(๓) การมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มีใช้เพื่อการค้า โดยมีหลักฐานแสดงว่าไม้ นั้นมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

อย่างเดียวนั้นได้ละ ต้องรัฐธรรมนุญด้วย

(๔) การแปรรูปไม้หรือไม้แปรรูปไว้ในครอบครองที่มีใช้ไม่หวงห้าม

(๕) การแปรรูปไม้โดยใช้แรงคนที่มีใช้เพื่อการค้า จากไม้หวงห้ามที่ยังมิได้แปรรูป

โดยมีหลักฐานแสดงว่าไม้ นั้นมาโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

อย่าลืกรัฐธรรมนุญด้วยนะ

พ.ร.บ. ชาติรัฐธรรมนุญไม่ได้ละ

(หลักฐานคาคอนในตนเองคงไม่ต้องถามอีกว่าได้อะไร)

(๑) กลัวจะไปซ้ำกับการทำไม้
เดี่ยวจะดูไม่ออกว่าอะไร
คือทำไม้อะไรคือแปรรูป

(๒) ทั้งไม้หวงห้าม และไม้หวงห้าม

(๓) ทั้งไม้หวงห้าม และไม้หวงห้าม

(๔) ไม้ไม่หวงห้าม

ไม้หวงห้ามที่ยังมิได้แปรรูป

ไม้จะยุ่งก็แปรรูปได้ละเพราะมันล้มทับบ้าน (ไม่ต้องขอทำไม้อีก)

สรุป มาตรา ๕๐

มาตรา ๕๐	การค้า	โดยชอบด้วยพ.ร.บ.นี้/รัฐธรรมนุญ	ไม้หวงห้ามหรือไม่
(๒) การแปรรูปไม้ที่แปรรูปมาแล้วจากไม้ซุงหรือไม้ท่อน	มิใช่เพื่อการค้า		
(๓) การมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครอง	มิใช่เพื่อการค้า	โดยมีหลักฐานการค้าได้มา	
(๔) การแปรรูปไม้และการมีไม้ในครอบครอง			ที่มีใช้ไม้หวงห้าม
(๕) การแปรรูปไม้โดยอาศัยแรงคน	มิใช่เพื่อการค้า	โดยมีหลักฐานการค้าได้มา	จากไม้หวงห้ามที่ยังมิได้แปรรูป

เพื่อการค้าก็ได้ เพราะไม่ระบุ

ไม้ไม่หวงห้าม

สรุป ไม้ไม่หวงห้าม (จะเพื่อการค้าหรือมิใช่เพื่อการค้า)

การแปรรูป, การมีไว้ในครอบครอง ไม่อยู่ในบังคับของพ.ร.บ.นี้

หมวด ๔ การควบคุมการแปรรูปไม้

เฉพาะไม้อย่างใดอย่างหนึ่ง

มาตรา ๕๑ ผู้รับอนุญาตตามความในหมวดนี้ จะมีไม้ไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตของตนได้แต่เฉพาะไม้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ไม้ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าเสร็จสิ้นแล้ว หรือถ้าเป็นไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำการแปรรูปได้ก่อนชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า โดยมีหนังสืออนุญาตของอธิบดีกรมป่าไม้ และมีรอยตราอนุญาตประทับไว้แล้ว

(๒) ไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำโดยไม่เสียค่าภาคหลวง และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตราแสดงว่าเป็นไม้ที่ทำได้โดยไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงไว้แล้ว

(๓) ไม้ที่ได้รับซื้อจากทางราชการป่าไม้ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประทับตรารัฐบาลขายไว้แล้ว

(๔) ไม้แปรรูปของผู้รับอนุญาตตามความในหมวดนี้ และมีหนังสือกำกับไม้แปรรูปของผู้รับอนุญาต หรือใบเบิกทางของพนักงานเจ้าหน้าที่กำกับไว้เป็นหลักฐาน

(๕) ไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และมีใบเบิกทางตามมาตรา ๓๘ (๓) กำกับ

(๕) ไม้ นำนอกราชอาณาจักร

(๑) ไม้สัมปทาน (ไม่มีแล้ว)
ไม้ทำออกในกิจการของรัฐ
(มีไม่มากขออนุญาตชั่วคราวก็ได้)

(๒) ไม้หวงห้ามของประชาชน
ในที่ดินกรรมสิทธิ์
(มีไม่มากขออนุญาตชั่วคราวก็ได้)

(๓) ไม้ของรัฐ (มีไม่มากขออนุญาตชั่วคราวก็ได้)

(๔) ไม้ที่รับจาก (๑), (๒), (๓), และ (๕)

สรุป มาตรา ๕๑ จะมีไม้ไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตของตนเฉพาะไม้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ไม้ในครอบครองอย่างใดอย่างหนึ่ง	ที่มาของไม้
(๑) ไม้ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า	ไม้หวงห้ามในป่า, ไม้สองข้างทางในเขตป่า, ไม้ของรัฐ/กรมป่าไม้, ไม้ที่ตกเป็นของแผ่นดิน (ปัจจุบันมีน้อย ไม้สม่มาเสมอ ไม้คุ่มตั้งโรงงาน)
(๒) ไม้ที่อนุญาตให้ทำโดยไม่เสียค่าภาคหลวง+ตราประทับ	
(๓) ไม้ที่ได้รับซื้อจากทางราชการป่าไม้+ตรารัฐบาลขาย	
(๔) ไม้แปรรูปของผู้รับอนุญาตตามความในหมวดนี้ +หนังสือกำกับไม้แปรรูป/ใบเบิกทาง	ไม้จากการอนุญาตข้อ ๕
(๕) ไม้ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร+ใบเบิกทาง	ไม้ของประชาชน/ไม้ไม่หวงห้าม (ไม้ที่ใช้ปัจจุบัน)

ผลของมาตรานี้ จำกัดให้มีไม้ในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตโรงงานแปรรูปไม้ มีเฉพาะ (๕) ไม้ นำเข้าและไม้ที่ซื้อต่อมาข้อ (๔) เป็นส่วนใหญ่

ไม่พบว่า ไม้สวนป่า ไม้ไม่หวงห้ามในที่ดินกรรมสิทธิ์ ไม้ยูคาลิปตัส ไม้ยางพาราที่เป็นไม้ไม่หวงห้ามจะเข้ามาในโรงงานตามพ.ร.บ.นี้ได้

ดังนั้น โรงงานตามพ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็พอ? หรือแก้กฎหมายให้ชัดเจนอย่าให้มีข้อสงสัย

กฎหมายรอง: กฎกระทรวง ระเบียบ หนังสือสั่งการ ที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบ (มีปัญหาในการรับรองฯ) (๑)

ข้อ 6 เมื่อผู้รับใบอนุญาตได้จำหน่ายหรือนำเคลื่อนที่ซึ่งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม ไปจากสถานที่ค้าหรือสถานที่ครอบครองเพื่อการค้า ผู้รับใบอนุญาตต้องออกหนังสือกำกับสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม ดังกล่าว มอบให้แก่ผู้รับโอนหรือผู้นำเคลื่อนที่ทุกราย และให้เก็บสำเนาหรือฉบับของหนังสือกำกับนั้นไว้ ณ สถานที่ค้า หรือสถานที่ครอบครองเพื่อการค้า แล้วแต่กรณี เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบกับบัญชีได้

หนังสือกำกับตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ 7 ใบอนุญาตค้าหรือมิไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดา

หนังสือกำกับตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ให้อำนาจแค่ออกแบบหนังสือกำกับ

กฎกระทรวง
ฉบับที่ 27 (พ.ศ. 253๐)
ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
ว่าด้วยการค้าหรือมิไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสิ่งประดิษฐ์
เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 53 และมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2516 และมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

กฎหมายรอง: กฎกระทรวง ระเบียบ หนังสือสั่งการ ที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบ (มีปัญหาในการรับรองฯ) (๒)

ประกาศกรมป่าไม้

เรื่อง ให้ผู้รับอนุญาตค้าหรือมิไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม ออกหนังสือกำกับสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม

ประกาศ ณ วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2534

ลงนาม

อธิบดีกรมป่าไม้

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรการควบคุม การจำหน่าย หรือนำเคลื่อนที่ซึ่งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 27 (พ.ศ. 2530) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยการค้า หรือมิไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม ข้อ 6 อธิบดีกรมป่าไม้จึงกำหนดให้ผู้รับอนุญาตค้าหรือมิไว้ในครอบครองเพื่อการค้าซึ่งสิ่งประดิษฐ์ ปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือกำกับสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดบรรดาที่ทำด้วยไม้หวงห้าม ดังนี้

ให้อำนาจแค่ออกแบบหนังสือกำกับ

แต่ไปให้ปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือกำกับ

แถม พ.ร.บ.ป่าไม้ฯ ไม่มีบทเกี่ยวกับการส่งออก

7.3 การนำสิ่งประดิษฐ์ ทุกชนิด ทุกขนาด ทุกจำนวน ที่อธิบดีกรมป่าไม้ไม่ได้ประกาศ ยกเว้นออกนอกราชอาณาจักร ต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบรับรองในหนังสือกับสิ่งประดิษฐ์ ทุกฉบับที่ใช้เป็นหลักฐานให้เรียบร้อยก่อน จึงจะนำเคลื่อนที่ออกนอกราชอาณาจักรได้ ยกเว้นผู้รับอนุญาต

**ประกาศนี้ออกโดย
ไม่ได้อาศัยอำนาจ
อะไรเลย**

กฎหมายรอง: กฎกระทรวง ระเบียบ หนังสือสั่งการ ที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบ (มีปัญหาในการรับรองฯ) (๓)

นโยบายกรมป่าไม้

เรื่อง การควบคุมการแปรรูปไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

ด้วยกรมป่าไม้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การควบคุมการแปรรูปไม้ ตามนโยบายกรมป่าไม้ เรื่อง การอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ลงวันที่ 1 กันยายน 2538 ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงให้ยกเลิกนโยบายดังกล่าว แล้วให้ใช้นโยบาย กรมป่าไม้ฉบับนี้แทนดังนี้

ง่ายจัง

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2541 เป็นต้นไป

อธิบดีกรมป่าไม้

กฎหมายรอง: กฎกระทรวง ระเบียบ หนังสือสั่งการ ที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบ (มีปัญหาในการรับรองฯ) (๔)

ระเบียบกรมป่าไม้

ว่าด้วยการควบคุมการแปรรูปไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

พ.ศ. 2541

ประกาศ ณ วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2541

อธิบดีกรมป่าไม้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการควบคุมการแปรรูปไม้ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล กรมป่าไม้จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการควบคุมการแปรรูปไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 พ.ศ. 2541”

ข้อ 25 การเขียนใบอนุญาต ให้ระบุสาระสำคัญให้ครบถ้วนและชัดเจน ดังนี้

- 25.6 ให้ระบุวัตถุประสงค์การดำเนินงานให้ชัดเจนตรงตามที่ได้รับอนุญาต เช่น
 - เพื่อประดิษฐ์กรรม ทำเครื่องเรือนเครื่องใช้ในบ้านเรือน วงกบ ประตู หน้าต่าง โดยใช้ไม้แปรรูปต่างประเทศ
 - เพื่อประดิษฐ์กรรม ทำลัง โดยใช้ไม้ยางพาราท่อน
 - เพื่อประดิษฐ์กรรม ไล่ ซอย ซะร่อง ร้างเส้น ไม้แปรรูปจากกิจการโรงค้าไม้แปรรูป

ของตนเอง ตามใบอนุญาต

ชื่อระเบียบมี พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔
แต่อาศัยอำนาจ..สอดคล้องกับนโยบาย...
ไม่เห็นอาศัยอำนาจพ.ร.บ.ป่าไม้ข้อไหน

กฎหมายอะไรนี่? What a law?

**กฎหมายรอง: กฎกระทรวง ระเบียบ หนังสือสั่งการ
ที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบ (มีปัญหาในการรับรองฯ) (๕)**

หมวดที่ 13

การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ 41 การพักใช้ใบอนุญาต ให้ปฏิบัติดังนี้

41.1 เมื่อปรากฏว่าผู้รับอนุญาตตามระเบียบนี้ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 กฎกระทรวง ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขในการอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งพักใช้ใบอนุญาตไม่เกิน 120 วัน หากใบอนุญาตมีอายุไม่ถึง 120 วัน ให้พักใช้ใบอนุญาตไม่เกินอายุ

กฎหมายอะไรนี้? What a law?

เมื่อปรากฏว่าผู้รับอนุญาตตามระเบียบนี้ ผ่าฝืน...
ระเบียบนี้มาอย่างไรก็ไม่รู้ ยังมีการกำหนดโทษอีก
(ถ้ารัฐธรรมนูญ ฉบับ ๖๐ รู้มีเรื่องแน่)

เอกสารนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน
ส่วนเรื่องข้อกฎหมายผู้บรรยายไม่มีปริญญาทางนี้
อาศัยความรู้จากการอ่านหากผิดพลาดช่วยกันแก้ไขด้วย

ขอบคุณ

นายธาดา สุวรรณวิมล
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ